

د افغانستان د اقليمي گواښونو وړاندوينه- د اقليمي وړاندوينو د مرکز له خوا
د امریکا متحدو ایالتونو د نړیوالې پراختیا ادارې (USAID) د قحطۍ د واردمخه خبرداری سیستمونو د شبکې (FEWS NET) لپاره
د ۲۰۱۹ کال د دسامبر میاشتې له دولسمې څخه تر اتلسمې نېټې پورې نېټې پورې

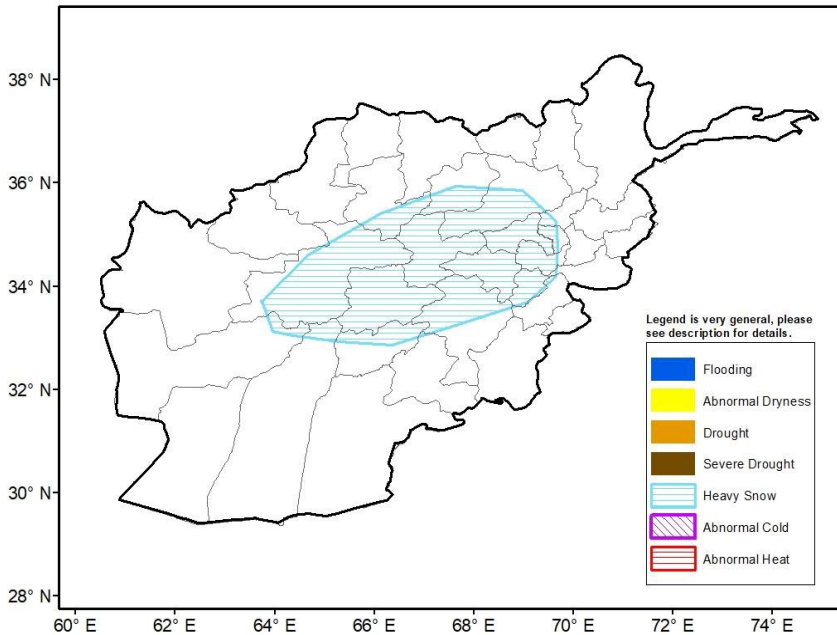
د تودوخې درجه:

د دسامبر میاشتې په لومړیو کې افغانستان په پراخه توه له نورمالې کچې څخه د تودوخې د لوړې درجې شاهد وو. د اونی په اوږدو کې د تودوخې درجه په منځنۍ توګه د تودوخې د نورمالې درجې په پرتله د سانتي ګراد د ۴ تر ۸ درجو په اندازه لوړه وه. خو له هغې سره سره د افغانستان په شمال ختیځ کې د تودوخې درجه ډېره ټیټه وه او د سانتي ګراد له ۱۵ درجو څخه هم راټیټه شوه. په ټیټو پرتو سیمو کې د تودوخې تر ټولو ټیټه درجه د سانتي ګراد له صفر درجې څخه لوړه وه. د هوا پېژندنې موډل بڼې چې د دسامبر میاشتې په منځ کې به د تودوخې درجه کله له نورمالې کچې څخه ټیټه او کله هم له نورمالې کچې څخه لوړه وي. د اټکلونو له مخې د تودوخې تر ټولو ټیټه درجه به د هېواد په ټیټو پرتو سیمو کې د سانتي ګراد له صفر درجې څخه لوړه وي.

ورښت:

د تېرې اونی په ترڅ کې د افغانستان هوا تر ډېره حده وچه وه او یواځې څو سپک او ځای ځای بارانونه ولیدل شول. د باران د سنجونې یوې وسیلې په بلخ ولایت کې ۶۹ ملي متره باران په ثبت ورساوه. د نوامبر میاشتې له لومړۍ نېټې څخه راپدېخوا د هېواد په شمال کې د ورښت یوه اندازه کسر رامنځ ته شوی دی. د سپوږمکۍ له لارې د ورښتونو څېړنه ددې ښکارندویه کوي چې د ورښت د انحرافونو کچه ۲۵ تر ۵۰ ملي مترو ته رسېدلې ده. د هېواد په سویل او ختیځ کې ګټور ورښتونه وشول.

که څه هم د راتلونکې اونی لپاره د هوا پېژندنې موډلونه په افغانستان کې د لږ واورې د ورېډو اټکل کوي، خو د مرکزي لوړو پرتو سیمو لپاره، چېرته چې له ۱۵ سانتي مترو څخه د ډېرې واورې د ورښت شونتیا لیدل کېږي، د درنې واورې د ورېډو خبرداری ورکړل شوی دی. تمه کېږي چې د دسامبر میاشتې په دویمه نیمایي کې په افغانستان کې د اوږدې څپې حالت د ډېرې واورې د ورېډو لامل وګرځي.

د منځني آسيا د اقليمي گواښونو وړاندوينه- د اقليمي وړاندوينو د مرکز له خوا د ۲۰۱۹ کال د دسامبر مياشتې له دولسمې څخه تر اتلسمې نېټې پورې نېټې پورې

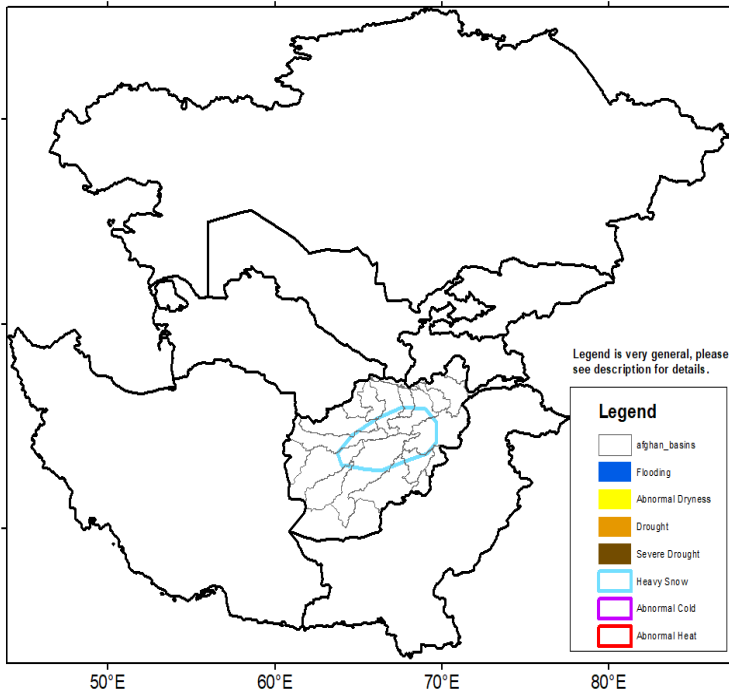
د تودوخې درجه:

د نوامبر مياشتې په وروستيو کې له نورمالې کچې څخه په مراتبو د تودوخې د ټيټې درجې وروسته، د دسامبر مياشتې د لومړۍ اونۍ په اوږدو کې د تودوخې درجه په سيمه کې له نورمالې کچې څخه لوړه وه. د قزاقستان د شمال او ختيځ په تړټولو سړو سيمو کې د تودوخې تر ټولو ټيټه درجه د سانتي گراد ۲۵- درجې وه. دا په داسې حال کې ده چې د افغانستان په ټيټو پرتو برخو کې د تودوخې تر ټولو ټيټه درجه د سانتي گراد له صفر درجې څخه لوړه وه. د هوا پيژندنې موډل ددې بنکارندوی دی چې له نورمالې کچې څخه د تودوخې لوړه درجه بڼايي د دسامبر مياشتې تر منځه پورې دوام وکړي. همدارنگه د اټکلونو له مخې د تودوخې تر ټولو ټيټه درجه د افغانستان په ټيټو پرتو سيمو او د ترکمنستان او ازبکستان په ځينو برخو کې به د سانتي گراد له صفر درجې څخه لوړه وي.

ورښت:

د دسامبر مياشتې د لومړۍ اونۍ په اوږدو کې د افغانستان، قرغيزستان، تاجکستان، ترکمنستان او ازبکستان د گڼ شمېر سيمو هوا وچه وه. سپک ورښتونه (معادل د ۲۵ ملي متره مايچ) د قزاقستان په شمالي نيمايي پورې محدود ول. د RFE سپورمکي د اټکلونو له مخې، دم گړۍ د ورښتونو د ۹۰ ورځو کسر د قزاقستان په سوېل ختيځو برخو کې له ۵۰ ملي مترو څخه اوښتی دی.

داسې اټکل کېږي چې د وړاندوينې د دورې په اوږدو کې به د قزاقستان په شمالي نيمايي کې څو دورې سپکه واوره (په اوو ورځو کې په ټوليزه توگه له ۳۰ سانتي مترو څخه لږ) وشي. د GFS د هوا پيژندنې موډل تر دې دمه هم ددې بنکارندوی ده چې د وړاندوينې د دورې په وروستيو کې به د اتموسفير د ټيټ فشار يوه څپه د منځني ختيځ له لوري را بنکاره شي. د دسامبر مياشتې په لسمه او يوولسمه نېټه د هېواد د مرکزي برخو په لوړو پرتو سيمو کې د درنې واورې د ورېدو شونتيا ليدل کېږي.

يادونه: د خطرونو د وړاندوينې دغه نقشه د موجودو جوي/ اقليمي معلوماتو او د هوا د حالاتو د لنډ مهالې تر منځ مهالې (تر يوې اونۍ) وړاندوينې پر بنسټ ولاړه ده او د کرنيزو حاصلاتو پر وضعیت او څرخايونو باندې د هغو بالقوه اغېزې څېړي. هغه سيمې چې پکښې غير نورمال شرايط ليدل شوي دي شاوخوا يې کرۍ چاپېره شوي ده. د لويې وچې په کچه دغه مقياس کې د دغو کړيو پولې يواځې په تقريبي ډول وړاندې شوي دي. دغه محصول موسمي اوږدمهالې اقليمي وړاندوينې نه کوي او دم گړۍ يا راتلونکي کې د خوارو خونديتوب ته هم کومه اشاره نه کوي.

د قحطۍ د واردمخه خپرندويي سيستمونو شبکه (FEWS NET) د امريکا د متحدو ايالتونو د نړيوالې پراختيا ادارې (USAID) له خوا تمويل شوي يوه پروژه ده چې د خوارو د خونديتوب د وضعیت په اړه د عيني معلوماتو د برابرولو په ډگر کې فعاليت کوي. د دغې شبکې ليدلوري لږومأ د USAID اويا هم د امريکا متحدو ايالتونو د حکومت د ليدلورو منعکسونکي ندي. د هوا د حالاتو وړاندوينې چې د دغې شبکې له خوا وړاندې کېږي د FEWS NETG د سيمه ييزو دفترونو او مرکزي دفتر، ، USDA ، USGS ، NOAA-CPC ، NASA او د اړوندو هېوادونو د يو شمېر نورو ملي او سيمه ييزو ارگانونو د گډ کار محصول دی. مهرباني وکړئ د دغه محصول په اړه خپلې پوښتنې او نظرونه دغې برېښنا پټې Wassila.Thiaw@noaa.gov ته واستوئ او يا هم له 301-683-3424 شمېره 1 شمېره ټليفون سره په اړيکه شئ. همدارنگه کولای شئ د USAID FEWSNET د کړنو په تړاو خپلې پوښتنې د USAID د پروگرامونو د مدير ښاغلي گيري ايليرتز د ټليفون شمېرې 1-202-254-0204 يا د نوموړي برېښنا پټې geilerts@usaid.gov باندې راواستوئ.